

OBSAH

Předmluva k prvnímu vydání	9
Předmluva k druhému vydání	10
Předmluva k třetímu vydání	10
Předmluva ke čtvrtému vydání	11
Předmluva k pátému vydání	12
Kapitola 1. Pojem práva a jeho vznik	13
1.1 Co je právo?	13
1.2 Povaha práva jako normativního systému	19
1.3 Systém právní vědy	27
Kapitola 2. Právní norma	33
2.1 Problematika normativnosti	33
2.2 Mody normativnosti a jejich uplatnění v právu	35
2.3 Právní normy a jiné součásti normativního právního systému	36
2.4 Specifické rysy právních norem	38
2.5 Struktura právních norem	40
2.6 Dělení hypotéz, dispozic a sankcí	41
2.7 Klasifikace právních norem	53
2.8 Působnost právních norem	71
Kapitola 3. Kritéria pro určování dispozitivních a kogentních právních norem	77
3.1 Pojmové vymezení kogentních a dispozitivních norem	77
3.2 Z čeho dispozitivnost právní normy neplyne	78
3.3 Dvojitá podoba dispozitivní normy	79
3.4 Hypotéza jako východisko určování	82
3.5 Shrnutí	85
Kapitola 4. Prameny práva	87
4.1 Trojí význam pojmu pramen práva	87
4.2 Právní řád jako soustava pramenů práva	87
4.3 Soudní precedenty	89

4.4	Normatívni právni smlouvy	90
4.5	Právni obyčej	91
4.6	Jiné prameny práva	92
Kapitola 5.	Tvorba práva	93
5.1	Způsoby vytváření právních norem	93
5.2	Legislativní proces	94
5.3	Legislativní technika	107
5.4	Tvorba práva a nedostatky v této oblasti	109
5.5	Soudcovské právo	110
5.6	Konsenzuální (smluvní) tvorba práva.	110
5.7	Spontánní vytváření práva	110
Kapitola 6.	Právni a sociální stát	111
6.1	Stát jako právní, politický a sociální fenomén	111
6.2	Vztah státu a práva	112
6.3	Moderní, sociální a právní stát	113
6.4	Vznik ideje právního státu	117
6.5	Dvě základní podoby právního státu	120
6.6	Modely právního státu	123
6.7	Základní principy právního státu	125
Kapitola 7.	Právni kultura, velké právní systémy	129
7.1	Právni kultura	129
7.2	Právni komparatistika	129
7.3	Typy právní kultury	130
7.4	Velké právní systémy	132
7.5	Kontinentální právní systém	133
7.6	Angloamerický právní systém	135
7.7	Náboženské a tradiční systémy práva	138
Kapitola 8.	Systém práva	143
8.1	Jednota a diferencovanost systému práva.	143
8.2	Základní klasifikace systému práva	148

Kapitola 9.	Medzinárodné a vnútroštátne právo, európske právo	151
9.1	Medzinárodné právo	151
9.2	Vzťah medzinárodného a vnútroštátneho práva	155
9.3	Európske právo	159
Kapitola 10.	Výklad v práve, aplikácia práva a sudcovská tvorba práva	165
10.1	Úvod do problematiky, základné otázky a základné pojmy	165
10.2	„Subsumpcia“ a „sylogizmus“ vo vede aplikácie práva	175
10.3	Ciele výkladu zákonov	179
10.4	Metódy alebo kritériá výkladu.	183
10.5	Sudcovská tvorba práva (Zákonne imanentné sudcovské dotváranie práva)	199
10.6	Metódy a prostriedky vypĺňania medzier v práve	204
10.7	Zákon presahujúce sudcovské dotváranie práva	213
Kapitola 11.	Pojem a druhy subjektívnych práv	219
11.1	Vymezení pojmov	219
11.2	Předmět subjektivního práva	220
11.3	Právní vztah	221
11.4	Druhy subjektivních práv	223
Kapitola 12.	Subjekty práva a právní subjektivita.	227
12.1	Pojem fyzické a právnické osoby	227
12.2	Druhy právnických osob	228
12.3	Pojmové znaky subjektu práva	232
12.4	Způsobilost k právním úkonům	234
12.5	Pojem právní subjektivity	235
Kapitola 13.	Právní skutečnosti jako předpoklady vzniku subjektivních práv.	239
13.1	Vymezení pojmov	239
13.2	Právní skutečnosti	240
Kapitola 14.	Právní odpovědnost.	249
14.1	Pojem právní odpovědnosti	249
14.2	Funkce právní odpovědnosti	251
14.3	Klasifikace právní odpovědnosti.	251

14.4	Prvky zaviněného porušení právní povinnosti	270
14.5	Subjektivní a objektivní právní odpovědnost	273
Kapitola 15.	Předpoklady vzniku právní odpovědnosti (prvky skutkové podstaty) . .	275
15.1	Protiprávnost jako základní předpoklad vzniku právní odpovědnosti .	275
15.2	Pojem skutkové podstaty	277
15.3	Objekt deliktu	281
15.4	Objektivní stránka deliktu	283
15.5	Subjekt deliktu	287
15.6	Subjektivní stránka deliktu	289
Kapitola 16.	Aplikace práva	295
16.1	Pojem aplikace práva	295
16.2	Druhy procesů aplikace práva	295
16.3	Stadia procesu aplikace práva	296
16.4	Druhy aktů aplikace	302
Kapitola 17.	Právo a hodnoty	305
17.1	Svoboda a její svázanost s rovností	308
17.2	Rovnost jako rovnost právní	310
17.3	Lidská důstojnost a solidarita	320
17.4	Spravedlnost nejen jako hodnota právní	320
17.5	Legitimita práva	327
Kapitola 18.	Základní přístupy k právu v právní vědě	331
18.1	Přirozenoprávní přístup (jusnaturalismus)	331
18.2	Právněpozitivistický přístup (juspozitivismus)	333
18.3	Sociologický přístup k právu	335
18.4	Psychologický přístup k právu	335
Výběr použité a doporučené literatury	337	
Zoznam použitej literatury v 10. kapitole prof. Schlossera	345	
Seznam použitých právních předpisů a jiné prameny	348	